

tam in beneficiis simplicibus, quam in curatis & Episcopibus, hæc ad nos attinent, cætera autem penionis materia suos habet auctores, illos require in necessitatibus.

Et de pluribus aliis exceptionibus, quando locum habeant in penionis executione, & de effectibus quasi possessionis in illius exactione, & quando rescibatur vel non rescibatur, cum clausula (sine retardatione solutionis penionis) vel (sine præjudicio legitime executionis) & de natura, & de variis effectibus illius clausulæ, de aliis pluribus de materia judiciali in exactione penionis, vide ultra Nicol. Garciam & Flores de Mena loco pluries citato, Marquella de commiss. appellat. in causa penionis c. 14. per tot. 1. scilicet & 2. quod in duas partes divisit, 1. part. fol. 133. cum seq. & fol. 142. cum seq. ampliffimè, Marefcotum var. resoh. lib. 1. c. 21. & 22.

CAPUT IV.

A secunda sententia revocatoria prioris, sive contra actorem, sive contra reum lata in iudicio sui natura privilegiato & non admittente appellationem; an ei interposita non deferens iudex vim faciat, & quid à prima lata contra agentem, & eandem viam privilegiatam intentantem.

SUMMARIUM.

- 1 Sententia lata contra agentem aliqua via privilegiata, & non admittente appellationem an illam admittat quoad utrumque effectum.
- Sententia in secunda instantia lata in favorem agentis via privilegiata revocatoria prioris contra illum lata, an executioni sit mandata non obstante appellatione, ibid.
- Sententia secunda revocatoria prima privilegiata, & jam executæ, an sit pariter executioni (altera revocata) mandata appellatione non obstante, ibid.
- 2 Sententia lata contra intentantem viam executionem remedium possessorium, & petentem alimenta & similia, appellationem admittit quoad utrumque effectum.
- 3 Sententia lata contra petentem missionem ex l. fi. de edicto D. Adr. permittit appellationem suspensivam.
- 4 Idem est in sententia negativa lata in aliis possessorii remediis.
- 5 Sententia lata contra actorem petentem alimenta licita est appellatio suspensiva.
- 6 Appellatio non licet, quando agitur de convertendo frumentum in usum militum & subsidium annonæ.
- 7 Sententia negativa distributionis annonæ in usum militie admittit appellationem quoad utrumque effectum.
- 8 Sententia lata contra mulierem petentem dotem recipit suspensivam appellationem, licet lata in eius favorem non suspendatur.
- 9 Præceptum de solvenda pensione licet non admittat appellationem, tamen ubi negatur, ipsum præceptum ad pensionem agentis, licita est quoad utrumque, quia cessat privilegium.
- 10 Sententia de non exequendo rem iudicatam aut obligationem Cameralem permittit appellationem suspensivam.
- Licet alii contra inadvertenter & promiscue dicant, à præcepto de exequendo, & non exequendo non dari appellationem, ibid.
- 11 Ratio redditur fundamentalis, quare detur appellatio suspensiva auctori in eam actionem privilegiatam, & portanti sententiam negativam, cum affirmativa non suspendatur.
- 12 Senatus regius aditus per viam violentie quotidie decernit, vim facere ju dicem non deferentem appella-

tionem emissa à sententia negativam lata contra agentem aliqua via privilegiata, scilicet executionem.

- 13 Dilatio decem dierum in via executiva debitori assignata, ut miram illam suus prebet exceptiones, cum sit in favorem auctoris limitata, potest eo desiderante prorogari.
- 14 Text. in c. fin. de mus. petitionibus interpretatur.
- 15 Appellatio prohibita in causa conventionis, an censetur prohibita in causa reconventionis.
- 16 Clausula rescripti ad lites (appellatione remota) si respici totam causam, est communis Auctori & Reo. Rescriptum ad lites est commune, & regulatur secundum jus & iustitiam, ibid.
- 17 Auctor & Reus non debent ad imparia iudicari, nec auctori licere, quod reo licitum non existat.
- 18 Aequalitas in iudicio semper est servanda.
- 19 Correlativo in uno si sit prohibita appellatio, in altero ex correlativis intelligitur prohibita.
- 20 Rescriptum quo prohibetur appellatio, pariter operatur in præjudicium auctoris ex rei capite aequalitatis servande in utroque.
- 21 Appellanti ne tradatur possessio suo adversario, pariter nec ei tradenda erit.
- 22 Causa conventionis si est tractanda summarie vigore rescripti pariter summarie tractanda est causa reconventionis.
- 23 Clausula (appellatione remota) apposta in commissione prima instantia, censetur repetita in commissione appellationis.
- Clausula (appellatione remota) idem operatur, quando virtualiter subintelligitur in secunda commissione, ut puta quando refertur ad aliam, à qua virtutem & potestatem recipit, ibid.
- 24 Causa quando est summaria, omnes ejus articuli etiam summarii sunt.
- 25 Clausula appellationis prohibitiva non intelligitur repetita in alia persona, quando diversitas rationis aliud specialiter iudicat, quia in una ex partibus tantum favor, aut odium dimittat viget.
- 26 Agens privilegiata via si sententiam contra se reportet, appellat suspensiva, si autem reus illam reportet, non quia in utroque diversa favoris militat ratio.
- 27 Sententia lata contra agentem via privilegiata, qui ab ea appellans revocatoriam illius obtinuit, hæc secunda revocatoria erit executioni mandanda.
- Exemplo comprobatur in executione instrumenti guarantee, ibid.
- 28 Executione denegata vigore brevis per sub-executoria à quo appellatur potest iudex Rote iustificato costititio brevis, illud exequi, quemadmodum poterat iudex à quo.
- 29 Sententia lata in favorem rei conventi de spolio intentato, si in causa appellationis revocetur hæc secunda sententia lata in favorem auctoris, mittatur executioni non obstante appellatione.
- 30 Sententia secunda affirmativa, & revocatoria prioris negativa si simul lata sit declarando primam nullam, an mereatur executionem.
- 31 Iudex ad quem appellatum est in provisione Parochialis ob aliquam legitimam causam anteaquam ordinarius providerit vel tradiderit possessionem, aut iulerit sententiam, declarans bene appellatum, ac prævio concursu digniorem eligat poterit hic possessionem vacantem tradere.
- 32 Concursus & electione Rectoris facta per ordinarium differrentem possessionem aliqua iusta causa, si superior de appellatione cognoscens interim revocato concursu, & electione, potest suam sententiam executioni mandare, & aliquem in possessionem mittere vocantem, non obstante appellatione.
- 33 Favor appellationis prohibita in Parochialibus non est inductus propter provisionem sed propter Ecclesiam vacantem, & ita quocumque vadat Ecclesia vacans, replenda erit Rectore, qui tunc provisus reperitur.

jectum, & tradita possessio, à secunda sententia illius revocatoria emissa appellationis per possessorem esse defendendum, quotidie decernitur in Senatu Regio, vimque facere iudicem eam exequi volentem.

- 55 Res postquam semel prohibitionem evasit, semper remanet libera.
 - 56 Res semel effecta alienabilis, semper remanet alienabilis.
 - 57 Res semel alterata, natura semper remanet alterata.
 - 58 Res qua semel exivit de trunco, & de familia, non dicitur amplius esse de trunco, quominus retrahat locus sit.
 - 59 Causa semel facta ordinaria, & appellabilis, semper remanet ordinaria, & appellabilis.
 - 60 Executioni locus non est, nec paritentie, si creditor qui potuit agere via executiva, capil agere via ordinaria.
 - 61 Sententia prima lata in curia contra possessorem beneficii sequestratum apponitur, tamen licet ipse possessor secundum pro se obtineat, non revocatur sequestratum.
 - 62 Parochialis provisio & possessionis traditio nec suspenditur per appellationem, nec possessor amovetur, donec per sententiam vincatur, ubi referuntur & ponderantur verba constit. Pii V.
 - 63 Stylus Curie Romanæ observat, quod lata sententia super executione brevis instrumenti Cameralis, aut litterarum Apostolicarum, eamque exequitur, licet in Rota sentatur illius revocatoria, non mandatur executioni, sed appellationi ab ea deferatur, & donec executoriales relaxentur, in omnibus super sedetur.
 - 64 Sententia prima, qua executioni petit locum non fore est declaratum & insuper auctor in expensis damnatus, licet patiat appellationem, tamen expensarum respectu mittenda executioni.
 - 65 Sententia pro auctore in alimentis, aut via executiva lata cuius executionem omisit petere, & lata est secunda sententia illius confirmatoria, poterit ejusdem petere executionem non obstante appellatione, quia nec efficitur appellabilis, nec censetur ejus privilegia renuntiare.
 - 66 Secus è converso, quando prima pro auctore lata nondum executæ, secunda illius revocatoria lata est, quia tunc prima non exequitur in secunda instantia. Quæ doctrina fallit in Parochiali vacante, ibid. remissive & n. 33. cum seq.
 - 67 & 52 Rota decisio refertur, ut secunda sententia revocatoria prima executæ in Parochiali non sit exequenda appellatione remota.
 - Alia summaria deducuntur ex dec. ibid. usque ad 88.
- C**apitulum hoc tres habet instantias. Prior an à sententia lata contra agentem aliqua privilegiata via, non permittente scilicet appellationem ipsi ut appellatio permissa quoad utrumque ita ei non deferens, vim iudex fecisse dicatur. Secunda, an hoc privilegiato obtinente in secunda instantia appellationis sententiam in eius favorem; & sic revocatoriam primam, an hæc executioni mandanda, non obstante appellatione, per adversarium ab ea interposita. Tertia & ultima sit instantia: an scilicet secunda sententia revocatoria primæ privilegiatæ, & ut talis, effectualiter executæ: an revocata priori executione, sit pariter executioni mandanda, non obstante executione ab ea emissa.
- Circa primam autem instantiam illud brevibus feram; 2 at à sententia lata contra intentantem privilegium aliquid remedium, puta, petentem alimenta, agentem possessorio, vel petentem executionem vigore obligationis cameralis, aut guarantee; & similia, ei sit adeo licita, & permittit appellatio, quod si interpositæ iudex non deferat, vim faciet evidentem, ita probat Angel. in l. quisquis, C. quorum appell. non recip. quem sequuti sunt Jacob. à S. Georgio in l. fin. n. 36. de edicto D. Adr. tollen. ubi etiam Zuchard. n. 43; idem etiam censuerunt Tiraquell. in tract. de mori. iuris le vis, p. 5. declarat. G. n. 3. Petrus Duernas in suis regulis, regula 44. fall. 1.

principalem (juxta e. ut debitus honor, de appell. & ea que congregamus 2.p. c.17.) ac pravo concursu dignorem elegit, illique fecit collationem, ac poterit ille suam sententiam exequens, mittere electum in possessionem non obstante appellatione, ad ea per aliquem ex aliis oppositoribus interjecta.

32 Et idem fit, quando factio concursu, electione, & collatione alicui Parochiali, illum tamen minime mitti in possessionem, seu suspendi aliqua sibi bene visa iusta causa, vel ea mediante appellatum fuit, & appellationi detulit; posteaquam Metropolitanus de appellationis causa cognoscens revocata hac priori collatione; in possessionem potest mittere aliquem, & ad executionem procedere, quando prima collatio, & sententia effectum non est sortita, nec executioni mandata, sed imo Parochialis vacans sit, & sine pastore proprio secundum Hieron. Gonzal. ubi proxime.

33 Hic ultimum dictum Gonzal. intelligitur, ut procedat specialiter in casu, de quo loquitur tantum, nempe quando Ecclesia curata vacans est, & prima provisio nondum executi. revocata fuit per secundum iudicem appellationis ex speciali ratione, quae in eo viget, nam favor executionis non conceditur provisio, nec propter provisionem, sed vacationi Ecclesiae, & propter Ecclesiam, & sic quocumque vadat vacans; replenda est Rectorie, qui tunc reperitur provisus, juxta ea quae late adduximus infra hic 3. p. in cap. 1. de devolutione a princ. & praecipue a vrs. rursus quoniam, &c. Et mox 34 dicenda, & ita communiter practicatur in tribunalibus, ad quae processus per viam violentiae trahitur, at vero in aliis casibus in quibus privilegium hoc exequenda sententiae concessum est personis, & propter personas tantum, prout in alimentis, possessoribus, & creditoribus, & similibus, praefata doctrina admittenda non est. Nam si prima sententia pro eis lata est, & non fuit executi; sed passus est tacite, causam tractari in gradu appellationis, ubi revocata fuit prima: jam non poterit exequi, quia reperitur revocata, nec secunda exequetur, quia ejus in cujus favorem fertur, non est privilegiatus, nec in hac secunda viget, aut durat privilegium primae, sicut in parochiali vacante, ita loquendo in alimentis probat Joannes Baptista Pontanus in tract. de alimentis cap. 19. in fin. n. 7. Sequitur Gratianus in decis. 74. numero 8. ubi per te vide, & quae nos in fin. hujus capituli.

35 Et ita haec opinio, & resolutio de qua num. 31. & 32. & verissima est, satis ab stylo supremorum tribunalium approbata, quoties ab ea occurrit per viam violentiae pro delatione appellationis, ab hujusmodi secunda sententia revocatoria primae: vim non fieri declaratur, imo iudici causa iterum remittitur exequenda, namque iudex appellationis isto casu dicitur 36 primus iudex, & instantia prima quoad negotium principale, & tanquam primus iudex subrogatur in locum Episcopi, jure illius ut debet, l. si cum §. injuriarum, ff. si quis cautio, Tiraq. de retract. lignag. c. 32. gloss. 1. a. n. 10. usque ad 28. Anton. Gabriel. ut. de regul. jur. concl. 2. & militat eadem exequendi ratio, idem favor, & idem privilegium in ista secunda sententia, quae consideratur in prima à jure & ejus respectu adhuc durat causa prohibitiva, ex quo nullus desinit de possessione, & sententia lata in favorem creditoris, hoc privilegium habentis, & nulla praecessit executio, quae extinguat privilegium nec effectum viae executivae, ex his quae Bart. in l. a Divo Pio, §. si post additum pignus n. 1. & ibi Ill. num. 1. & c. caeteri etiam, ff. de re judicata. Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. fin. 4. p. §. 16. n. 20. & 21. Joseph. Eudo. decis. 1. n. 9. cum seqq. ideo ad superio-

37 rem transit cum sua qualitate, & sua causa devolvitur, & oneribus requisitis in sui principio, & sua natura, ita Felin. in cap. cum accessissent n. 18. de constitut. Lambert. de jure patron. 3. p. 2. lib. 2. l. 4. 7. Selva de benef. 3. p.

9. 49. Rebuff. in praxi tit. devolutio à n. 49. Corraeus 4. p. c. 4. num. 16. Ferrus conf. 211 n. 2. Joan. Gutier. conf. 1. n. 31. Cabedo dec. 52. n. 4. & de Patron. Regie Coronae c. 28. num. 3. & 4. Azor. lib. 6. c. 27. q. 8. noller Perez de Lara de amover. §. Castell. lib. 2. c. 10. n. 27. Nicol. Garcia de benef. 2. tom. 1. o. p. c. 3. num. 42. & ut bene considerat Parlador. ubi superius d. §. 15. num. 8. nihil interest, an 39 sententia additionis executionem sui natura desiderans lata sit à primo, an à secundo iudice appellationis, l. postquam §. Imperator, ff. ut legator nomin. cavea. Bart. in l. 3. §. 1. n. 5. ff. de diebus reis. Abb. in e. cum Joan. n. 17. de fide instrum. Imol. in l. amplius, §. si de damno infesto. Iudex etiam appellationis succedit in locum 40 prioris iudicis, Capicinus dec. 56. num. 19. & quia cum 41 iudex appellationis succedat primo iudici, ita ut omnia quae primus iudex facere potuit, ipse pariter potest, & debet. Rota 19. de re jud. in novis. Put. dec. 184. incipit Joan. Solano n. 5. lib. 3.

Ac propterea quando causa est summaria in prima 42 instantia, pariter etiam in secunda erit summaria. Poteus dec. 421. num. 2. & dec. 433. num. 3. lib. 2. & ideo quando clausula quod summarie procedatur, vel alia similis 43 fuit apposta in commissione primae instantiae, semper durat, & censetur repetita in commissionibus aliarum instantiarum, quamvis expressa non sit, Cassid. dec. 8. n. 1. & 6. de rescript. Rota dec. 43. n. 2. divers. & dec. 321. n. 1. p. 1. divers.

Illud quod superius diximus, à denegata additionis 44 sententia, puta à declaratione locum non esse executioni instrumenti garentiati; & appellationi pro creditorem emissae esse omnino deferendum, & in secunda instantia ipsa sententia revocata alia fertur contraria, & revocatoria, locum scilicet esse executioni petite, hancque secundam executionem mereri, non obstante appellatione: est omnino limitandum; ut non procedat, nec habeat locum, quando prima sententia vulneravit instrumentum executivum, declarando, id esse falsum, vel usurarium, aut ex alio quolibet capite nullum, quia ratione hujus vulnerationis semper cessat via executiva, donec pro ea sint probata tres sententiae conformes, Rota dec. 132. num. 1. p. 2. divers. & probat optimè Hieronym. Gonzal. de alterna. gloss. 6. n. 202. & ibi ita decisum fuisse in Rota anno 1599. testatur, idem affirmat late Gratian. in discept. forens. 1. tom. cap. 103. numer. 10. & 11. plures decisiones Rotae allegans, tenet etiam Rota dec. 123. agens n. 11. in fin. p. 2. divers. Marquell. de commiss. 1. p. de commiss. app. à camer. oblig. c. 19. n. 19. fol. 169. in secunda impressione, quem referens sequitur Scaccia de app. q. 17. l. 9. sub n. 58. vers. subexten. e. eandem extensionem. Ac ideo quamvis in commissione appellationis à sententia lata vigore instrumenti executi, seu literarum Apostolicarum pensionis, & similibus, solet apponi clausula (sine praedictis executionis) vel (sine retardatione solutionis pensionis, vel census) ut supra dixi late in c. 3. de pensione; tamen si ipsa executio fuit per sententiam vulnerata, absque dicta clausula signatur commissio, sed simpliciter, secundum Marquell. de commiss. 2. p. titul. de commiss. appell. c. 4. n. 59.

Sed est intelligendum, ut procedat, & habeat locum 46 cum, quando ipsa executio denegata fuit per iudicem à quo ex alia causa, non concernente vires instrumenti, ut pote, quia apparet de solutione, cum revera non constaret, vel quia non fuit actoris persona legitima, seu processus fuit fulminatus, ac substantiatius non erat, ut optimè distinxit dec. 132. & Gonzal. ubi proxime num. 255. cum seqq. & Gratianus, d. decis. 103. a. n. 6. cum seqq. & sentit etiam Parlador, in d. cap. fin. §. p. §. 15. in fin. dum dicit, quod tunc solent iudices executionem irritantes, integrum jus creditoris reservare, & tunc cautius, & circumspectus erit, ad difficultates evitandas stante tali reservatione, potius ex integro executio-

executionem repetere, quam ad appellationis remedium confugere.

48 Circa inspectionem autem tertiae nostri capituli instantiae: an scilicet, à secunda sententia revocatoria primae privilegiatae, & executioni traditae jam; appellationi emissa per actorem, in cujus favorem prima lata erat, si non deferatur à iudice, & ad ulteriorem executionem secundae procedente (non obstante appellatione) vim faciet; quae quaestio semper difficilis, & celebris reputata est, cui uno verbo respondeo, amplectens partem affirmativam, nempe vim fieri manifestam tali appellationi non deferendo: pro quo facit Parladorii sententia communiter recepta lib. 2. rerum quotid. c. fin. p. 5. §. 15. num. 4. (qui in viis executivis hanc insurgit quaestionem) in qua & ille concludit, quod si debitor, adversus quem executio, & honorum additio facta est cum effectu, appellaverit, & in secunda instantia sententiam revocatoriam primae reportaverit, quod si actor, in cujus favorem prima facta est, provocaverit ab hac secunda revocatoria, quod sit defendendum omnino hujusmodi appellationi, non autem exequenda est ea pendente, haec secundae; pro quo facit l. 4. tit. 21. lib. 4. recopilationis, ibi, y si la sentencia fuere revocada por el presidente y oidor, que de la tal sentencia revocatoria se pueda justificar para ante ellos mismos, quedando en su fuerza la execucion, hestoque se de sentencia revocada. &c.

Cui convenit, quod in terminis dicit Afflict. dec. 38. Neapol. 358. n. 8. etiam in eisdem terminis executionis rei iudicatae, seu obligationis Cameralis (nullo tamen Doctore citato) tenet Scaccia de app. q. 17. l. 9. n. 58. reddens rationem differentiae, quia sententia qua fuit condemnatus reus, nitebatur obligationi, seu inframento, habenti executionem paratam; à sententia secunda, qua condemnatur actor, illi non nimitur, sed imò illi repugnat: Quod & etiam confirmatur. Etenim 50 si à negativa sententia, lata contra actorem agentem privilegiata via, ei licet appellare quoad utrumque effectum, secundum ea quae à prin. hujus capituli diximus; ergo idem erit dicendum, & illi permittendum in hac secunda, cum virtualiter sit negativa, dum ea absolvit reum, & mandat restitui solutum, quia virtualiter declarat, reum non esse obligatum, ergo ab hac negativa pariter actori licebit appellare suspensivè, hanc etiam considerationem reperio, scilicet in proposito Scac. ubi proxime d. n. 58. vers. confirmatur hoc extensio, de qua ratione vide etiam per Rotam infra n. 84. quem laetius comprobat.

51 Subdit tamen Parlador. ubi supra n. 6. si prima sententia additionis, à qua fuit provocatum, manifestè iniqua fuerit, nullave: iustissime facere eum qui de appellatione cognoscat, si neglecta ea, à se datam exequatur, quod in supremis tribunalibus admittam libentissimè; quando ita notoriè denegant calumniosam injuriam, & ex obruto processum fuisse, ab inferiore, & attentatè, non tamen aliàs nec alio modo, nec in aliis iudiciis inferioribus. de appellatione cognoscen- 52 tibus, ut contra ipsum Parlad. bene advertit Hier. Gonz. in loco proxime citando num. 219. loquendo in provisione beneficii curati.

Qui hanc partem postquam egregiè disputavit, & hinc inde plurima, & ad propositum nonnulla fundamenta, & doctrina conduxit; libentissimè fuit amplectus, ubi dicit quod possessor Parochialis, qui virtute collationis, seu sententiae in ejus favorem latae, missus est per ordinarium in possessionem beneficii, ac facta executione ejus remota appellatione juxta dispositionem Concilii Trident. 24. de reform. c. 18. quae collatio, sententia, seu ordinarii iudicium fuit per Metropolitanum revocatum mediante appellatione ab illo per aliquem ex oppositoribus emissam, & sic lata secunda sententia primae revocatoria, ut ista secunda sententia 53 Salgado de Pruscl. Reg.

non est pariformiter executioni demandanda; revocata prima, & possessionis traditio, nec possessor amovendus est ab ea, donec contra eum primus appellans obtineat tres conformes sententias, imò appellationi per possessorem interjectae ab hac secunda sententia suae revocatoria, esse omnino deferendum, suoque habet effectus suspensionis, & devolutionis, etiam iudex superior declaraverit; primam sententiam esse notoriè injustam, & nullam, quia non propterea est à possessione amovendus, donec de dicta nullitate adint tres conformes, ut advertit ipse Gonzal. ubi n. 219. hanc etiam opinionem novissime amplexus est Rot. Rom. cujus decem litteraliter referam infra hoc cap. n. 67. quam vide.

Hanc etiam doctrinam Hieron. Gonzal. famosi & di- 54 ligentissimi, clarique ingenii advocati, secutus est Nicol. Garcia de benef. 1. tom. q. c. 2. num. 2. 7. ubi dicit quod iudicium ordinarii in Parochialium provisione exequitur, & possessio traditur provisio, non obstante appellatione, quod & adhuc procedit: ut quamvis contra eum sit lata sententia per iudicem appellationis, à qua ipse possessor appellavit, nam ista secunda sententia non est executioni demandanda, pendente ab ipsa appellatione quae habet utrumque effectum devolutivum, & suspensivum, allegat ad id etiam Joan. Gutier. lib. 1. canon. q. c. 11. n. 25. Gonz. etiam (quem de verbo ad verbum transcripsi) sequutus est Ceval. in contra comm. opin. q. 897. à n. 262. ubi vim fieri dicit; si hujusmodi appellationi à secunda sententia minime sit per iudicem delatum.

Et ab hac sententia nec in judicando, nec in consu- 55 lendo recedendum est, quam styli universae Hispaniae fuit amplexus, & suprema etiam tribunalia acta per viam violentiae, passim ac continuo declarant absque difficultate, vim fieri appellationi non deferendo, de ferrique, & reponi jubent, quando prima sententia ordinarii sortita est effectum, executionique mandata, ac propterea minime est audiendus Hippolyt. de Marfil. singulari 389. incipit, tu scis quod natura, contrarium dicens, ut scilicet, secundam sententiam revocatoriam primae executioni mandatae; pariter executioni mandandam esse.

Nam postquam sententia, cui privilegium executio- 56 nis à jure datum est, ac simul prohibitio appellationis effectum est sortita, & executioni mandata; jam expiravit privilegium, quia intelligitur de prima vice, juxta l. botes, §. hoc sermone, ff. de verb. signifi. maxime quia duntaxat & limitative sententiae pro agente iudicio privilegiato prohibitio attributa est; ut superius diximus, ac propterea postquam res semel prohibicionem evasit, semper libera remanet, late Menoch. de arbitr. iud. lib. 1. q. 54. a. n. 23. cum seqq. l. Pater §. Quindecim liberos, ff. de legat. 3. l. caetera, §. fin. de legat. 1. §. res vero C. de impon. lucr. de rescript. l. fi. C. de remissi. pignorum, quae jura in optimis casibus loquuntur. Et res se- 6 mel effecta alienabilis, semper remanet alienabilis, Molin. de Hisp. primogeniis lib. 1. c. 10. a. n. 7. & idem Molin. lib. 4. c. 1. a. n. 31. Cassid. dec. 8. n. 1. de rescriptis, Caesar de Grassis dec. 3. n. fin. & dec. 4. n. 20. de rebus Ecclesiae non alienandis.

Quia semel alterata natura rei, semper remanet al- 57 terata Alciatus conf. 19. n. 8. lib. 2. Ursillus in addit. ad Afflictum dec. 338. sub n. 6. vers. item alia ratione, & ita res quae semel exivit de trunco, & de familia, non 58 dicitur amplius esse de trunco, nec retractus locus erit, Anton. Gomez in l. 50. Tauri num. 34. in fin. & in l. 7. n. 24. Tiraquel. late de retract. lignag. §. 1. gloss. 9. n. 119. ubi plures similes congestit. Joan. Guner. conf. 21. c. n. 16. & hinc etiam est, ut causa semel facta ordinaria, & appellabilis, semper remaneat ordinaria, & appellabilis. Rota dec. 132. n. 1. p. 1. divers. Pontan. de alim. c. 19. n. 7. & seqq. & ex Lancelot. ita etiam dicit 59 H. h. Gonzal.

60 Gonzal. ubi supra n. 191. ubi n. sequenti dicit, quod non est locus executioni, nec poenitentiae, quando ille qui potuit agere via executiva, coepit agere via ordinaria, testaturque ita pluries fuisse constanter tantum per Rotam (resecta opinione contraria,) & pro hac facit Caesar. de Grass. dec. 2. n. 2. & 3. de sent. excomm. Lancelot. de atten. 2. p. 4. lin. 30. ex n. 9. Parl. lib. 2. rerum quotid. c. fin. 5. p. §. 11. n. 20. Rot. dec. 551. n. 5. lib. 3. diversorum, nos latius pluribus citatis Doctoribus diximus 2. part. c. 13. n. 110. & sussum.

61 Facit etiam pro hac parte text. in clea. de sequest. poss. & fruct. dum dicit quod data prima sententia in curia contra possessorem beneficii apponatur sequestrium. Tamen licet postea pronuntietur alia sententia favorabilis possessori, revocatoria primae, non propterea removetur sequestrium, vigore primae sententiae oppositum. Puteus dec. 133. n. 1. & dec. 305. n. 2. lib. 1.

62 Et pro ea facit etiam expressae constitutio Pii V. 32. in conferendis, dum prohibens appellationem suspensivam a iudicio ordinarii, & possessionis traditione in parochialibus, subdit ista verba: (Haec tamen appellatio interposita interim non impedit, aut suspendat, quominus electio per ordinarium primo loco facta interim debeat executioni mandetur; & provisus ab Ecclesia, causa appellationis huiusmodi pendente, non amoveatur, &c.) quia causa appellationis pendens dicitur tam in secunda instantia, in tertiae vel ulterioribus etiam instantiis, ut interim non sit amovendus possessor, donec & appellantis contra eum tres sint late conformes, ubi bene comprobatur, & interpretatus fuit Gonz. ubi supra num. 216. cum seqq. & facit etiam quod dicit ipsa constitutio, quod si quis ab ipsa sententia per iudicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad sedem Apostolicam appellabit, quia intelligitur quoad utrumque effectum, ut hucusque diximus, nam quando in prohibitis appellationis lex permittit; in aliquo casu, appellari intelligitur quoad utrumque effectum. De quo infra n. 69. & seqq. & facit in terminis Rotae decisio, quam literaliter adduxi infra n. 67. quae hanc doctrinam pluribus comprobatur fundamentis.

63 Ac ita etiam facit communis Romanae Curiae stylus de quo testatur diligentissimus Hieron. Gonz. in d. regul. de men. d. gl. 6. n. 208. ubi dicit, quod postquam auditor Cameræ, vel alius inferior pronuntiat sententiam super executione alicujus instrumenti Cameralis, aut brevis, seu literarum Apostolicarum, ac dictam sententiam exequitur: etiam appellationis causa committatur in Rota, ac iudex appellationis, quod a primo iudice factum est, injustum, irritumque pronuntiet, non propterea suam revocatoriam sententiam appellatione non obstantem mandat executioni: sed potius desert ipsi appellationi, & donec sint tres sententiae conformes, ac literae executoriae relaxentur; in omnibus supersedetur, & idem esse testatur, quando appellatur ab irrationabili iudicio, & electione ordinarii in provisione Parochialium, quae quidem sunt intelligenda in omnibus aliis casibus & iudiciis sui natura privilegiatis, seu aliis appellationem prohibentibus.

64 Illud tamen, quod superius diximus circa secundam sententiam revocatoriam executionis vigore instrumenti guarantee, aut cameralis; ut appellatio ab ea utrumque habeat effectum; intellige ita in casu de quo loquimur scilicet in secunda sententia primae revocatoriae. At quando in prima sententia executionis declaravit primus iudex, additioni locum non esse, reumque absolvat, & actor tanquam male executionem petens fuisse condemnatus expensis, earum respectu haec prima sententia executioni mandanda erit; non obstante appellatione a creditore interposita, ut eleganter docuit per plura Hyppolitum de Marsil. sing. 389. Azeved. in l. fin. n. 41. tit. 21. lib. 4. recopil. Bald.

Novel. de aote 5. part. privileg. 2. n. 12. Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. fin. 5. part. §. 10. n. 14. Joan. Gutierrez. q. pract. quast. 119. lib. 1. qui quidem Doctores plura adducunt in propositum, & comprobationem, & ita potes superiorem doctrinam, circa executionis materiam limitare.

Ultimo autem loco ultra praefatas tres instantias huiusmodi capitulo appositas, illud elegans erit considerandum, & quarta, ut scilicet; quando nulla revocatoria fertur sententia, sed quia prima lata fuit pro aetate agente aliqua privilegiata via, ut in alimentis, possessoriis, creditore executionem petente, & similibus, sed is, in cuius favorem lata fuit, ejus executionem petere omisit, & tacite passus est negotium tractari, & sequi in secunda instantia, si in ea alia secunda sententia lata fuit, confirmatoria primae; poterit recte petere executionem ejusdem, etiam in secunda instantia; & non obstante appellatione ab ea emissa, imò nec expectata tertia sententia, executioni mandanda erit, ita loquendo in possessorio probat Caesar Contard. in l. unic. C. si de nom. poss. in q. 4. n. 8. fol. 638. & q. 13. n. 106. fol. 572. ubi dicit, ita fuisse decisum in Rot. per Vestam. dec. 211. alias unica, de Regid. & probat, lib. 2. latissime profertur, & comprobatur videndus Grat. dec. 74. per totam, quia illo casu causa non efficitur appellabilis, nec re-nunciare censetur ejus privilegio. Secus è converso, quando prima sententia nondum executata, in secunda instantia revocata fuit, quo casu prima non exequitur in secunda instantia, & gradus appellationis, ea obstant, ita ex eodem Gratiano, & Pontano, dixi superius ad secundam capitulo instantiam, vers. hoc tamen ultimam dicitur n. 33. ubi hanc doctrinam non procedere, dixi in parochiali vacante ob specialitatem rationis, quae adhuc durat in secunda instantia revocatoria prima nondum executata.

Circa ea quae supra diximus a n. 25. circa secundam sententiam revocatoriam primae late ab ordinario in provisione parochialis, & ut privilegiatae executioni mandatae ut non debeat exequi appellatione pendente, nec possessor parochialis interim amovendus, annotandam esse censui Rotae Romanae decisionem, novissime hanc opinionem amplectentem, in una Barchinon. Paroch. Vener. 29. Novemb. 1613. coram Buratto, quam refert, & de ea testatur Prosper. Far. tom. 2. p. 537. fol. 98. quae decisio in hac verba ait.

Prævio concursu ad Parochialem S. Stephani Gra-68 nularum Barchinon. diecesis de mense Augusti anni praeteriti vacante, electus fuit ab ordinario Balthasar Mir, & ad sanctissimum D. N. pro collatione obtinenda renissus. Cum verò Franciscus Domenech à dicta electione ad Metropolitanum Tarraconensem provocasset, prævio novo examine fuit electio primi iudicis revocata, & ipse habilis declaratus, Mir verò inhabilis, à qua pronuntiatione Mir appellavit: & cum notaret ejus supplicationem licet post Metropolitanam sententiam signatam expediri, Domenech verò aliam per eum porrectam ad sui favorem signari vigore literarum Metropolitanarum, R. D. Datarium transmisit ad me dubium in Rota proponendum, an esset relaxanda supplicatio signata ad favorem Balthasaris, vel potius signanda porrecta per Franciscum, quod resolutum fuit pro Balthasare.

Nam supplicationem Francisci non esse signandam, 69 Domini dixerunt, quia cum à sententia Metro; olitana Tarraconensis. sit expressae concessa appellatio ex constitutione felice. recordat. Pii V. super collatione Parochialium edita in versic. & si quis à sententia, quae intelligitur tam quoad effectum devolutivum, quam suspensivum, Gratian. consulti. n. 16. & 17. lib. 2. Paris. conf. 28. n. 22. & seq. lib. 4. Rota dec. 330. n. 4. p. 2. in notis, cum tamen sufficeret illam non prohiberi ad hoc, ut diceretur permilla, can. omnis, can. ad Roman. 2. quast.

quest. 61. & in majoribus, & ibi gl. C. de app. gl. vulg. in l. qui restituere. ff. de rei vindic. sequitur ex pendente nihil innovari posse, & veniens: 19. de jur. jur. c. pastor. 28. praeterea vers. nos autem, de off. deleg. 101. tit. nihil nov. app. interp.

70 Et si Bulla voluisset tollere appellationem suspensivam à sententia Metropolitanarum, id expressisset, prout fecit in appellatione ab electione ordinarii in vers. hac tamen appellatio, ad text. in l. unic. §. fin. autem ad deficient. 71 in C. de caduc. tollend. Nec sufficiunt illa verba: Constituto de prioris eligentis irrationabili iudicio, eoque revocato Parochialis per eundem iudicem appellationis confertur, sed consideranda remittitur: de quibus in vers. ut autem, quia clausula (constituito) non refertur ad cognitionem & revocationem faciendam à Metropolitanano, nec illi dirigitur, unde intrat conclusio, non posse dici, constare de irrationabili iudicio, nisi per rem judicatum, Arg. dec. 103. Rota dec. 79. n. 7. & 6. p. 2. divers. facit text. in l. firri ubi gloss. vers. inter famosas, & Doctor. ff. de his qui nor. infam.

71 Sicuti licet dicatur constare de non jure agentis, & de dominio rei conventi, ad excludendum spoliis per sententiam in petitorio, ut post Angel. Imol. Alex. Socin. & Ilf. Rip. in l. natus alter. §. nihil commune, n. 35. & 36. ff. de acquir. poss. qui de commun. Afflict. dec. 303. num. 1. Caesar de Grass. decif. 141. alias 1. num. 7. de locat. tamen hoc non procedit, nisi ubi illa transiit in iudicatum, quia tunc solum debet constare de non jure actoris, & jure rei conventi. Berouius in cap. literis num. 4. vers. 2. quia de rest. spol. Imol. in l. 1. num. 8. ff. de novi oper. num. III. concil. 9. n. 1. vers. item cum lib. 3. Rot. coram Robulterio in Caesaraugustan. Paroch. 16. Januarii, 1589.

72 Unde facultas Metropolitanano concessa, conferendi, vel remittendi pro institutione post rem iudicatum, est intelligenda, non tollatur appellatio permilla ex eadem constitutione juxta not. per Cyn. Angel. & Salicet. in l. ita vobis C. ad l. Jul. de adul. & ne contrarietas in eadem in constitutione inducatur, Abb. in cap. gratum, n. 2. & in e. super questionem, in 3. not. de off. deleg. ita ut operetur Metropolitanum uti Sedis Apostolicae delegatum exequi posse suam sententiam revocatoriam electionis ordinarii in iudicatum transactam, cum alias exequio spectaret ad iudicem qui ultimam sententiam ferret. Bart. in l. a Divo Pio n. 1. vers. quero, & revoco, ff. de re jud. in l. praecipimus, §. officii n. 1. in 2. vol. & n. 2. C. de app. quem omnes sequuntur Franch. in c. Rom. §. fin. n. 31. vers. quando sententia definitiva de app. & sufficere debet, constitutum hoc operari contra jus Commune, licet possit etiam aliud: Gratia. cons. 13. n. 43. lib. 2. Gonzal. conf. 19. n. 5.

73 Eò magis quia si aliter intelligeretur, resisteret hoc absurdum executiones, & immisiones juxta varietatem sententiarum variare debere, modo pro electo ab ordinario, modo pro electo à Metropolitanano, seu iudice appellationis, & ideo intellectus iste vitandus est, l. Salvius Aristo, ff. de leg. praes. Rot. decif. 70. num. 5. p. 2. diversorum.

74 Nec inconveniens appellationem suspensivam esse denegatum ab electione ordinarii, & tamen concessam à sententia Metropolitanarum, seu iudicis appellationis revocatoria; cum electio ordinarii celeritatem desideret, & sic vigeat ratio tollendae appellationis suspensivae, l. si ff. de app. recip. l. quisquis, C. quorum app. non recip. c. fin. 2. q. 6. quod non est sententia revocatoria Metropolitanarum, sicuti ratione celeritatis non datur appellatio ab immisione haereditis scripti, d. l. fin. ff. de app. recip. d. l. quisquis, ubi Bartol. Bald. Salicet. & Castr. C. quorum appell. gl. in l. fin. in ver. missus & ibi Bartol. num. 21. C. de edito divi Adrian. tollend. & tamen datur, quando iudex pronuntiat denegando immisionem, juxta opinionem Angel. d. l. quisquis num. 3. quam se in sacris

Audientis practicasse testatur Jacob. de S. Georg. dist. l. fin. num. 56. C. de edito divi Adrian. tollend. ubi Zuchard. num. 433. cum aliis Menoch. rem. 4. de adipsen. pess. quast. 100. num. 876. Lancel. de attent. p. 3. cap. 28. n. 99. Surd. de aliment. §. privileg. 6. num. 26. in fin. & 27. quia scilicet, cessat ratio celeritatis: Menoch. ubi supra, versic. ea est ratio, & eadem ratione fit eadem diffinitio in sententia super alimentis, & tradita per Surd. d. privileg. 66. num. 10. 25. & 33. versic. idem non est curandum.

Supplicationem Balthasaris relaxandam dixerunt, 78 moti ex ea constitutione versic. hac tamen appellatio, cujus verba clarissima & praecisa sunt quod appellatio interposita ab electione Ordinarii, interim non impedit, aut suspendat quominus electio per illum facta debeat demandari executioni, & ulterius quod provisus ab eadem Ecclesia causa huiusmodi appellationis pendente non amoveatur, non est itaque ulterius querendum l. Gallus §. si ejus, ubi no. Bald. in 2. not. ff. de liber. & posthum.

Non obstat, quod constitutio loquatur pendente causa appellationis ab electione Ordinarii, ibi, haec tamen appellatio, & ibi, causa huiusmodi appellationis pendente, ideoque secus dicendum videbatur ea finita prout est per sententiam l. 1. versic. recepta autem appell. ff. nihil nov. app. interp. vel casus iste dicitur omittis & sic in juris communis dispositione relictus, ad vulgat. l. commodissime, ubi Bart. ff. de lib. & posthum. prout ita constitutionem intellexisse videtur Rot. in causa Dertucen. Parochialis coram bona memoriae Gispio, 30. Martii 1584. nam Domini respiciendum esse magis dixerunt mentem constitutionis quam verba, cum ex lege veniat quod sumitur ex mente, l. nominis, & rei §. verbum, & ibi Alciat. ff. de verb. signif. l. cum mulier, l. 1. ff. solut. matrimonio Bart. in l. contra in princ. ff. de leg. quae est verbis preferenda, l. non dubium C. de leg. Bart. in d. contra n. 1. etiam ubi est illi contraria Dyn. in c. fin. de regul. jur. in 6. Oldra. consil. 103. n. 5.

Ratio autem, ob quam Summus Pontifex sustulit suspensionem executionis electionis Ordinarii, duplex reddi potest una secundum informantes pro Balthasare, ne Parochiales dicit in suspensio maneat in maximum animarum periculum, de qua de versiculis in super, quae licet videatur apposta in capite distinctio, negari tamen non potest huic etiam convenire; ratio enim generalis reddit totam legem generalem, l. regula §. cum qui, ubi Bartol. in 2. not. ff. de jur. & facti ignor. & in quacumque parte fit, regulat totam dispositionem. Joan. de Anan. consil. 4. nu. 2. quae ratio divinae vacationis tollendae fuit maxime praec oculis habita, dum voluit Summus Pontifex concursum & alia juxta formam praescriptam ab Ordinario infra sex menses expediri, alias collationes ad ipsum devolvi, videtur non mirum, si ab electione tanquam celeritatem requirente non detur appellatio suspensiva ex praedictis.

Et haec ratio celeris collationis Parochialium consideratur etiam per canones, ut in cap. apostolica 31. de preben. damnosa enim Ecclesiarum vacatio, e quam sit, de elect. in 6. Rebuff. in concord. rubr. de collatio §. si quis vero verbo ad alium superiorem versic. nec refragat, & militat etiam lata revocatoria ideo constitutio disponens, non retardari electionem per appellationem, habet locum nedum in prima, sed in qualibet alia appellatione ob hanc rationis identitatem, ne vocatio pro tollatur. Compost. in c. 1. col. 2. versic. unde etiam dicitur de elect. in 6. dicens ita servare Innoc. & ibi Arch. col. 3. in fin. vers. propter not. Joan. Andr. col. 1. n. 4. vers. plus dicit Gem. col. 2. n. 4. post med. vers. imo plus. Anchar. sub n. 3. vers. & sic exponas. Franc. sub n. 5. versic. ad hoc dicens, quod Doctores sequuntur Gloss. in clem. 5. in verb. occasione eodem titulo ubi Card. sub num. 5. versic. 5. quato, Ancharan. sub nu. 4. Imol. num. 40. versic. quinimo plus

